

MÄRJAMAA VALLA EELARVESTRAATEEG IA

2021 - 2024

Märjamaa 2020

SISUKORD

1. Eelarvestrateegia koostamine.....	3
2. Majanduslik olukord.....	4
2.1. Majanduslik olukord riigis.....	4
2.2. Sotsiaalmajanduslik olukord Märjamaa vallas.....	4
3. Põhitegevuse tulude prognoos.....	5
3.1. Maksutulud.....	6
3.1.1. Tulumaks.....	6
3.1.2. Maamaks.....	6
3.2. Tulud kaupade ja teenuste müügist.....	7
3.3. Saadavad toetused tegevuskuludeks.....	7
3.4. Muud tegevustulud.....	8
4. Põhitegevuse kulude prognoos.....	8
5. Investeermistegevus.....	9
6. Finantseerimistegevus.....	11
7. Põhitegevuse tulem ja netovõlakoormus.....	12
8. Sõltuvate üksuste finantsolukord ja prognoos.....	13
9. Arvestusüksus ja finantsdistsipliin.....	16

1. EELARVESTRAATEEGIA KOOSTAMINE

Käesolev eelarvestrateegia on kolmas eelarvestrateegia, mis on koostatud peale haldusreformi ning on arengukava osa. Haldusreformi läbiviimisel 2017. aasta oktoobris ühinesid Märjamaa vald ja Vigala vald, mille tulemusel moodustus uus haldusüksus ning avalik-õiguslik juriidiline isik Märjamaa vald.

Eelarvestrateegia on arengukavast tulenev selgitustega finantsplaan. Arengukava koos eelarvestrateegiaga on aluseks kohaliku omavalitsuse üksuse eelarve koostamisel, kohustuste võtmisel, varaga tehingute tegemisel, investeeringute kavandamisel ning investeeringuteks toetuste taotlemisel. Käesolev eelarvestrateegia on koostatud kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse § 20, kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 37² ja Märjamaa Vallavolikogu 20.03.2018 määruse nr 22 „Märjamaa valla arengukava ja eelarvestrateegia koostamise kord“ alusel. Eelarvestrateegia koostatakse arengukavas sätestatud eesmärkide saavutamiseks, et planeerida kavandatavate tegevuste finantseerimist.

Märjamaa valla eelarvestrateegia koostamisel on lähtutud tekkepõhisest arvestusmetoodikast - tehingud kajastatakse vastavalt nende toimumisele, sõltumata sellest, millal nende eest raha laekub või välja makstakse.

Märjamaa valla eelarvestrateegia käsitleb Märjamaa valla ja sõltuvate üksuste 2019-2024 aasta põhitegevuse tulusid ja –kulusid, investeerimistegevust ja finantseerimistegevust ning likviidsete varade muutust. Eelarvestrateegia annab ülevaate omavalitsuse ja omavalitsuse kui arvestusüksuse finantsseisundist ning võimekusest olemasolevaid ja võetavaid kohustusi teenindada. Eelarvestrateegia kirjeldab omavalitsuse ja sõltuvate üksuse finantsolukorda ning võimaldab hinnata tulevaste rahavoogude kujunemist ning seeläbi loob aluse tänastele otsustele, mis mõjutavad omavalitsuse ja sõltuvate üksuse tegevust.

Märjamaa valla sõltuvateks üksuseks on konsolideerimisgrupi üksused Märjamaa Haigla AS ja 2018. aasta juunis asutatud Sihtasutus Märjamaa Valla Spordikeskus. Konsolideerimisgruppi kuulub veel sidusettevõttena Aktsiaselts Matsalu Veevärk ja OÜ Vigala Hooldekodu.

Eelarvestrateegia koostatakse vähemalt neljaks eelseisvaks eelarveaastaks, mida igal aastal tulenevalt majanduskeskkonnas toimuvatest muutustest korrigeeritakse. Eelarvestrateegia kinnitatakse volikogu poolt ja esitatakse Rahandusministeeriumile. Käesolev eelarvestrateegia on aluseks järgmise aasta eelarve koostamisel.

2. MAJANDUSLIK OLUKORD

2.1. Majanduslik olukord riigis

Rahandusministeeriumi andmeil on Eesti majandus viimastel aastatel olnud tugevas seisus nii tööhõive, sissetulekute kui ekspordivõime seisukohast. Majanduskasv on üllatanud positiivselt, olles viimase kolme aasta keskmisena 5%. Lähiaastate majanduskasv võiks jääda 2,5% lähedale, kuid 2020. aastal ei õnnestu majanduslangust vältida. Majanduslanguse suurus oleneb eelkõige sellest, kui kaua kestavad koroonaviiruse pandeemiast põhjustatud piirangud Eestis ja mujal maailmas ning kui kiiresti ettevõtted kriisist taastuvad. Vabariigi Valitus on märtsis ja aprillis heaks kiitnud koroonaviiruse levikuga seotud majanduslikud meetmed, eesmärgiga leevendada kahjusid, stimuleerida majandust ning kiirendada kriisist välja tulemist. Eesti tööinimeste ja ettevõtete abistamiseks planeeritud meetmete paketi kogumõju on vähemalt 2 miljardit eurot. Meetmete elluviimiseks koostas riik lisaelarve, milles oli juba arvestatud muutunud majanduskeskkonnaga. Pakett sisaldas nii ettevõtete toetamist KredExi, Ettevõtluse Arendamise SA ja Maaelu Edendamise SA kaudu, Eesti Töötukassa tööturu toetust, haigushüvitisi, maksualaseid soodustusi. Samuti toetati kohaliku omavalitsuse üksuste tulubaasi teatud tasemel hoidmist ja investeerimistegevusi.

Rahandusministeeriumi kevadises majandusprognoosis eeldatakse, et majandus taastub üsna kiiresti ja jõuab 2021. aastaks kriisieelsele tasemele. Kevadprognoosis kirjeldatakse ainult 2020 ja 2021. aasta arenguid. Alates 2022. aastast on kasutatud eelmise aasta suvise prognoosi näitajaid eeldades, et taastub tavapärane majandustegevus.

Tabel 1 Rahandusministeeriumi kevadprognoosi 2020 põhinäitajad (2019-2021) ja suveprognoosi 2019 põhinäitajad (2022-2023)

(protsenti)

	2019	2020*	2021*	2022*	2023*
SKP reaalkasv	4,3	-8,0	8,0	2,5	2,3
Tarbijahinnaindeks	2,3	0,6	2,1	2,1	2,0
Tööhõive kasv	1,0	-8,2	2,8	-0,1	-0,2
Tööpuuduse määr	4,4	9,8	8,8	5,5	5,6
Keskmine palk (eurot)	1404	1484	1560	1638	1719
Keskmise palga nominaalkasv	7,5	0,6	5,0	5,0	4,9

* prognoos

2.2. Sotsiaalmajanduslik olukord Märjamaa vallas

Märjamaa vald asub Raplamaa lääneosas. Ühinenud Märjamaa valla territooriumi suuruseks on 1163,52 km² ning seisuga 01.01.2018 elas Märjamaa vallas 7739 inimest. Käesoleva aasta 01.01. seisuga oli elanike arvuks 7505. Administratiivkeskus on Märjamaa alev, mis on 2584 elanikuga suurim asula. Märjamaa alev asub olulises teede ristumiskohas. Märjamaa vallas on 112 küla.

Märjamaa vallas oli seisuga 01.01.2020:

- tööealisi elanikke (19-64 aastat) 4441;

- 65-aastaseid ja vanemaid elanikke 1712;
- 18-aastaseid ja nooremaid elanikke 1352.

Märjamaa valla demograafilist olukorda iseloomustab, nii nagu Eestit tervikuna, vähenev rahvaarv ja vananev rahvastik. Elanikkonna vähenemise peamiseks põhjusteks on negatiivne iive ja väljaränne.

Märjamaa valla arenguvõimalused sõltuvad kõige enam tulumaksu laekumisest, millele on aluse loonud tugev ettevõtluskeskkond valla keskustes. Peamised ettevõtluse tegevusvaldkonnad Märjamaa vallas on põllumajandus, metsatööstus, kaevandustööstus ja teenindus.

Märjamaa valla arengukavas on aastateks 2018-2030 püsitatud valdkonnaülesed eesmärgid järgmised:

- Märjamaa on turvaline, atraktiivne ning loodussõbraliku elu- ja töökeskkonnaga vald;
- avalike teenuste võrgustik on optimaalne ja kättesaadav kõikidele vallaelanikele;
- tehniline infrastruktuur on hästi toimiv ning vajadustele vastav;
- välja arendatud atraktiivsed ettevõtluspiirkonnad ning ettevõtlikud inimesed tagavad kõrge tööhõive ja tasuvad töökohad piirkonnas;
- avatud, kogukondi kaasav ja piirkondade eripärasid arvestav juhtimine.

Märjamaa vald soovib pakkuda oma kogukonna liikmetele ja külalistele parimat keskkonda elamiseks, töötamiseks, õppimiseks ja vaba aja veetmiseks.

3. PÕHITEGEVUSE TULUDE PROGNOOS

Põhitegevuse tulud jaotuvad neljaks eelarveosaks ning prognoosiperioodil on nende osakaalud järgmised:

- maksutulud moodustavad prognoosiperioodil keskmiselt 59-62% põhitegevuse tuludest;
- saadavate toetuste hulgas on suurimaks riigi tasandus- ja toetusfondi eraldised. Saadavad toetused kokku moodustavad keskmiselt 32-34% põhitegevuse tuludest;
- tulud kaupade ja teenuste müügist, mis sisaldavad haridusteenuste müüki teistele omavalitsustele moodustavad keskmiselt 6% põhitegevuse tuludest;
- muud tegevustulud moodustavad keskmiselt ligikaudu 1% põhitegevuse tuludest, milles sisalduvad kaevandamisõiguse tasud, vee erikasutuse tasud ja muud tasud.

Tabel 2 Põhitegevuse tulude prognoos (eurodes)

Märjamaa Vallavalitsus	2019 täitmine	2020 eeldatav täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	11 161 681	11 885 220	11 493 787	11 837 324	12 207 924	12 595 124
Maksutulud	6 469 462	6 500 877	6 787 339	7 098 339	7 427 339	7 772 339
sh tulumaks	5 952 357	5 994 277	6 270 000	6 581 000	6 910 000	7 255 000
sh maamaks	517 105	506 600	517 339	517 339	517 339	517 339
sh muud maksutulud	0	0	0	0	0	0

Tulud kaupade ja teenuste müügist	694 523	698 704	700 000	720 000	741 600	763 800
Saadavad toetused tegevuskuludeks	3 923	4 605 639	3 926	3 938	3 958	3 978
sh tasandusfond	237		448	985	985	985
sh toetusfond	662 334	704 394	704 394	704 394	704 394	704 394
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	3 023	3 746 661	3 054	3 054	3 054	3 054
	451		591	591	591	591
Muud tegevustulud	237 452	154 584	167 463	180 000	200 000	220 000
	74 459	80 000	80 000	80 000	80 000	80 000

3.1. Maksutulud

3.1.1. Tulumaks

Käesoleval aastal levima hakanud koroonaviirus mõjutab oluliselt majandust, mistõttu vabariigi valitsus on rakendanud majanduslikke meetmeid, eesmärgiga leevendada kahjusid ja stimuleerida majandust ning kiirendada kriisist välja tulemist. Sealjuures on lubatud omavalitsustele, et ei vähendata omavalitsuste tulubaasi ja omavalitsustele kehtestatud tulumaksu eraldamise määr jääb samaks. Füüsilise isiku tulumaksu laekumise olulisemateks kriteeriumideks on maksumaksjate arv kogu elanikkonna struktuuris ja keskmine palk. Rahandusministeeriumi prognoosis eeldatakse, et majandus taastub üsna kiiresti ja jõuab juba 2021. aastal kriisieelsele tasemele.

Märjamaa valla üksikisiku tulumaksu prognoosimisel strateegiaperioodil on lähtutud järgnevast:

- tulumaks on valla peamine tuluallikas ning selle osakaal põhitegevuse tuludes jääb kogu prognoosiperioodi jooksul 59-62% vahemikku ning on planeeritud kasvuga 4,6-5%.
- 2021 aastaks jõuab maksumaksjate arv peaaegu kriisieelse aasta kasvu tasemele ning järgnevatel aastatel langeb, seoses jätkuva elanike arvu vähenemisega ja vananemisega;
- aastatel 2021-2024 on valla maksumaksjate keskmine väljamakse planeeritud kasvuga vahemikus 4,1-5,3%;
- üksikisiku tulumaksu eraldise protsendi määraks on planeeritud 11,96%;

Tabel 3 Tulumaksu prognoos (eurodes)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Maksumaksjate arv*	3 622	3 579	3 646	3 676	3 694	3 713
Maksumaksjate arvu muutus	2,2%	-1,2%	1,9%	0,8%	0,5%	0,5%
Väljamaksed füüsilistele isikutele*	48 505	48 861	52 424	55 025	57 775	60 660
	824	314	748	087	920	534
Sissetulek inimese kohta kuus	1 116	1 138	1 198	1 248	1 303	1 362
Sissetuleku kasv	6,0%	2,0%	5,3%	4,1%	4,5%	4,5%
Tulumaksu laekumine*	5 952	5 994	6 270	6 581	6 910	7 255
	357	277	000	000	000	000
Tulumaksu laekumise kasv	10,2%	0,7%	4,6%	5,0%	5,0%	5,0%
Tulumaksu laekumise ja sissetulekute suhe	11,93%	11,96%	11,96%	11,96%	11,96%	11,96%

3.1.2. Maamaks

Maamaks on riiklik maks, mis laekub täies ulatuses kohaliku omavalitsuse eelarvesse. Märjamaa valla maamaksu määraks on 2,5% maa maksustamishinnast aastas ning põllumajandussaaduste tootmiseks kasutusel oleva haritava maa ja loodusliku rohumaa maamaksu määraks on 2,0% maa maksustamishinnast aastas. Maamaksu määrad on kehtestatud Märjamaa Vallavolikogu 19.12.2017 määrusega nr 11 „Maamaksumäära kehtestamine“.

Kehtestatud maamaksu määrad on maksimaalsed. Prognoosiperioodil jääb maamaksu laekumine keskmiselt 517 000 euro tasemele ning osakaal põhitegevuse tuludest moodustab veidi üle 4%.

3.2. Tulud kaupade ja teenuste müügist

Selle tegevusala all kajastatakse tulud alusharidusteenuse ja haridusteenuse eest teistele omavalitsustele, lasteaedade kohatasude ja toidurahade laekumised, mida tasuvad lapsevanemad, samuti huvikooli õppetaksud ning teiste hallatavate asutuste ja struktuuriüksuste majandustegevusest laekuvad tulud.

Kaupade ja teenuste müügitulud strateegiaperioodil on planeeritud keskmiselt 3,0% kasvuga aastas tuginedes üldisele hinnatõusu kasvule. Lasteaedade kohatasud ning Märjamaa Muusika- ja Kunstikooli õppetaksud on seotud Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud alampalga määraga ning 2021 aastaks kasvu planeeritud ei ole, seoses alampalga määra jäämisega 2020. aasta tasemele. Tulud kaupade ja teenuste müügist moodustavad keskmiselt 6% põhitegevuse tuludest.

3.3. Saadavad toetused tegevuskuludeks

Riigieelarvestrateegia alusel on tasandus- ja toetusfondi ühtne eesmärk tagada kohaliku omavalitsusele piisavad vahendid kohalike elu küsimuste üle iseseisvalt seaduste alusel otsustamiseks.

Tasandusfond on mõeldud nende eelarveliste võimaluste ühtlustamiseks ning tasandusfondi suurus saadakse arvestuslike kulude ja tulude vahe korrutamisel tasandusfondi koefitsiendiga. Täpsemad toetussummad kinnitab Vabariigi Valitsus igal eelarveaastal. Kuna tulevikuotsused ei ole teada, on tasandusfondi summad strateegiaperioodil planeeritud 2020. aasta tasemel 704 394 eurot aastas.

Toetusfond koosneb järgmistest valdkondlikest toetusliikidest: hariduskulude toetus (sh. põhikooli- ja gümnaasiumi õpetajate ning direktorite ja õppealajuhatajate tööjõukuludeks, õpetajate, direktorite ja õppealajuhatajate täiendkoolituseks, õppekirjanduseks, koolilõunaks ning tõhustatud ja eritoe tegevuskuludeks), koolieelsete lasteasutuste õpetajate tööjõukulude toetus, huvihariduse ja -tegevuse toetus, raske- ja sügava puudega lastele abi osutamise toetus, toimetulekutoetuse maksmise hüvitis, matusetoetus, asendus- ja järelhooldusteenuste toetus, rahvastikutoimingute kulude hüvitis ja kohalike teede hoiume toetus.

Toetusfondi summad on eelarvestrateegias aastatel 2021-2024 arvestatud 2020. aasta tasemel 3 054 591 eurot. 2021. aasta alguses selguvad järgmise aasta toetusfondi summad ning prognoositud summad ei mõjuta eelarvetasakaalu, sest eelarvet muudetakse tulude ja kulude osas võrdset.

Muudest riigipoolsetest toetustest on olulisemad koolipiima ja -puuvilja toetused, eraldised õppelaenude hüvitamiseks, eraldised Vana-Vigala õpilaskodu ülalpidamiseks ja muud projektitoetused, mis laekuvad erinevatelt ministriumidelt ning avalik-õiguslikelt institutsioonidelt vastavalt rahastatud projektidele.

3.4. Muud tegevustulud

Muude tegevustulude all kajastatakse kaevandamisõiguse tasud, laekumised vee erikasutusest ja muud eelpool nimetatuta tegevustulud sh vääртеomenetluse seadustiku alusel määratud trahvid. Muud tegevustulud on planeeritud strateegiaperioodil samal tasemel 80 000 eurot aastas.

4. PÕHITEGEVUSE KULUDE PROGNOOS

Põhitegevuse kulud jaotuvad majandusliku sisu järgi kaheks eelarveosaks ning prognoosiperioodil on nende osakaalud järgmised:

- antavad toetused tegevuskuludeks moodustavad prognoosiperioodil keskmiselt 6% põhitegevuse kuludest;
- muud tegevuskulud moodustavad veidi üle 94% põhitegevuse kuludest.

Tabel 4 Põhitegevuse kulude prognoos majandusliku sisu järgi (eurodes)

Märjamaa Vallavalitsus	2019 täitmine	2020 eeldatav täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve
Põhitegevuse kulud kokku	10 095 888	10 972 716	10 752 234	10 956 660	11 454 770	11 896 600
Antavad toetused tegevuskuludeks	602 499	651 474	658 046	661 200	684 620	698 300
Muud tegevuskulud	9 493 388	10 321 242	10 094 188	10 295 460	10 770 150	11 198 300
sh personalikulud	6 092 204	6 543 762	6 588 213	6 751 460	7 125 150	7 481 400
sh majandamiskulud	3 401 235	3 672 716	3 454 339	3 493 000	3 594 000	3 665 900
<i>sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksud</i>	45 514	39 486	29 546	7 892	2 215	0
sh muud kulud	-50	104 764	51 636	51 000	51 000	51 000

Antavad toetused jagunevad omakorda: sotsiaalabitoetusteks ja muudeks toetusteks füüsilistele isikutele, sihtotstarbelisteks toetusteks tegevuskuludeks ja mittesihtotstarbelisteks toetusteks. Antavate toetuste kasvuks on prognoosiperioodil planeeritud keskmiselt 1-3,5% aastas. 2020. aasta augustis avati Märjamaa valla spordihoone ning 2021. aastast suureneb Sihtasutusele Märjamaa Valla Spordikeskus antav tegevustoetus. Samas jääb ära Metsanurga 7 võimla ülalpidamiskuludeks sihtotstarbelise toetuse eraldamine MTÜ-le Märjamaa Spordiklubi. Mitmed sotsiaaltoetused on seotud riigipoolsete eraldistega ning nende muutudes kajastuvad korrigeeritud summad tulude ja kulude osas võrdsena (nt toimetulekutoetuse hüvitis, raske- ja sügava puudega lastele abi osutamise

toetus, matusetoetus, asendus- ja järelhooldusteenuste toetus). Antavate toetuste hulgas on tegevus- ja projektitoetused mittetulundusühingutele ja teistele organisatsioonidele.

Muud tegevuskulud jagunevad: personalikuludeks, majandamiskuludeks ja muudeks kuludeks. Personalikulude kasvuks on planeeritud keskmiselt prognoosiperioodil 0,7-5,5% ja majanduskulude kasvuks 1-3%. Planeeritud kasvude eelduseks on, et hallatavad asutused ja struktuuriüksused jätkavad oma tegevust ja koosseisudes olulisi muudatusi ei tehta. Muud kulud on jäetud samale tasemele 51 000 eurot aastas.

5. INVESTEERIMISTEGEVUS

Investeeringustegevuse tulud (+) jaotuvad järgmiselt:

- põhivara müük;
- põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine;
- osaluste ning muude aktsiate ja osade müük;
- finantstulud.

Investeeringustegevuse kulud (-) jaotuvad järgmiselt:

- põhivara soetus;
- põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine;
- osaluste ning muude aktsiate ja osade soetus;
- finantskulud.

Eelarvestrateegias kajastatakse investeeringustegevuse olulisemad tegevused ja investeeringud koos kogumaksumuse prognoosi ja võimalike finantseerimisallikatega. Investeeringute finantseerimiseks on põhiliselt võimalik kasutada kolme allikat: omavahendid, laenu võtmist ja mitmesuguseid toetuseid. Üldjuhul nõuavad toetused ka omaosaluse olemasolu. Arvestades valla suhteliselt madalat omafinantseerimise võimekust on kogu eelarvestrateegia perioodi jooksul investeeringute tegemine võimalik peamiselt laenuvahendite ja välisrahastuse toel. Põhivara ei ole planeeritud strateegiaperioodil müüa. Põhivara soetuseks antava sihtfinantseerimise real kajastuvad Märjamaa gümnaasiumi staadioni ehitus ning kulutused hajaasustuse programmile. Finantstulude ja finantskulude eelarveridadel on kajastatud vastavalt saadud ja tasutud intressid.

Investeeringustegevusest annab ülevaate järgmine tabel.

Tabel 5 Investeeringustegevus (eurodes)

Märjamaa Vallavalitsus	2019 täitmine	2020 eeldatav täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve
Investeeringustegevus kokku	-3 439 480	-4 071 800	-1 731 080	-944 449	-842 830	-832 701
Põhivara müük (+)	12 848	0	0	0	0	0
Põhivara soetus (-)	-2 119 462	-2 144 864	-1 779 550	-840 500	-746 000	-744 000
<i>sh projektide omaosalus</i>	-1 483 951	-1 532 024	-1 619 550	-840 500	-746 000	-744 000
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	635 511	665 322	190 000	30 000	30 000	30 000

Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-1 940 796	-2 523 109	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000
Osaluste ning muude aktsiate ja osade müük (+)	0	0	0	0	0	0
Osaluste ning muude aktsiate ja osade soetus (-)	0	0	0	0	0	0
Tagasilaekuvad laenud (+)	0	0	0	0	0	0
Antavad laenud (-)	0	0	0	0	0	0
Finantstulud (+)	149	150	150	150	150	150
Finantskulud (-)	-27 729	-69 299	-81 680	-74 099	-66 980	-58 851

Märjamaa valla arengukava 2018-2030 lisa investeeringute kava 2020-2024 oli aluseks eelarvestraategias kavandatud investeeringutele. Investeeringud objektide lõikes on välja toodud tabelis nr 6.

Tabel 6 Märjamaa valla investeeringud objektide (eurodes)

Märjamaa Vallavalitsus	2020 eeldatav täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve
01 Vallamaja ATS süsteemi paigaldus ja soojasõlme ehitus, keskkütesüsteemi ja tualettruumide rekonstrueerimine	8 000	90 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	8 000	90 000	0	0	0
04 Teede investeeringud Märjamaal ja Vigala osavallas, Vana-Vigala-Jaama kergtee	1 145 848	740 000	490 000	490 000	490 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	1 145 848	740 000	490 000	490 000	490 000
05 Vana-Vigala mõisapagi rekonstrueerimine, Märjamaa uue jäätmejaama eelprojekt	55 940	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	55 940	0	0	0	0
06 Kalmistu väravad, tänavavalgustuse ehitus, hajaasustuse programm	104 964	120 000	140 000	136 000	114 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	52 482	30 000	30 000	30 000	30 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	52 482	90 000	110 000	106 000	84 000
08 Märjamaa valla spordikeskuse ehitus, spordihoone parkla projekteerimine ja ehitus	2 374 336	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	2 374 336	0	0	0	0
08 Märjamaa ujula katuse ehitus, ujula välisseinte soojustamine, ujula keskkütesüsteemi rekonstrueerimine, ujula parkla laiendamine ja rekonstrueerimine	543 041	94 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	470 000	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	73 041	94 000	0	0	0
08 Järta tervisespordiraja inventar	15 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	13 299	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	1 701	0	0	0	0
08 Vana-Vigala rahvamaja rekonstrueerimine	50 190	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	50 190	0	0	0	0

08 Varbola rahvamaja ja noortekeskuse ruumide rekonstrueerimine	0	40 000	86 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	40 000	86 000	0	0
08 Kaasav eelarve	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
08 Märjamaa Valla Raamatukogu fassaadi rekonstrueerimine	0	0	0	50 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	0	50 000	0
08 Sillaotsa Talumuuseumi näituseküüni köögi ja sanitaarsõlme ehitus	0	0	0	110 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	0	110 000	0
09 Märjamaa gümnaasiumile mini-multiväljaku rajamine, akende vahetus algklasside maja osas, vana osa rekonstrueerimine ja staadioni rekonstrueerimise projekteerimine ning rekonstrueerimine	93 341	682 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	29 541	160 000	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	63 800	522 000	0	0	0
09 Vana-Vigala põhikooli rekonstrueerimine, energiatõhususe parendamine, võimla fassaadi soojustamine ja akende ning uste vahetus, koolihoone saali põranda rekonstrueerimine	158 840	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	100 000	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	58 840	0	0	0	0
09 Kivi-Vigala põhikooli energiatõhususe parendamine	9 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	9 000	0	0	0	0
09 Varbola Lasteaed-Algkooli rekonstrueerimine (sh valgustus ja ripplagi)	16 960	28 550	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	16 960	28 550	0	0	0
09 Valgu põhikoolile niiduki soetamine	7 500	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	7 500	0	0	0	0
09 Sipa-Laukna lasteaia Sipa hoone sademevete äravoolusüsteemi rekonstrueerimine ja Sipa ja Laukna hoone katuste remont	15 000	0	26 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	15 000	0	26 000	0	0
09 Vana-Vigala lasteaia elektrisüsteemide rekonstrueerimine	6 204	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	6 204	0	0	0	0
09 Märjamaa lasteaia Pillerpall kõnniteede uuendamine, parkla ja sademevete äravoolusüsteemi ehitamine ning katuse vahetamine	0	0	54 000	0	180 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	54 000	0	180 000
09 Kast-Orgita lasteaia Orgita hoone sademevete äravoolusüsteemi projekteerimine ja ehitamine, sanitaarruumide rekonstrueerimine	0	0	84 500	0	0

<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	84 500	0	0
10 Vigala Hooldekodu rekonstrueerimine, Märjamaa Sotsiaalkeskuse katlamaja rekonstrueerimine	43 809	25 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	43 809	25 000	0	0	0
KÕIK KOKKU	4 667 973	1 839 550	900 500	806 000	804 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	665 322	190 000	30 000	30 000	30 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	4 002 651	1 649 550	870 500	776 000	774 000

6. FINANTSEERIMISTEGEVUS

Finantseerimistegevus on eelarve põhitegevuse tulude ja –kulude ning investeerimistegevuse vahe katmiseks teostatavad finantstehingud. Finantseerimistegevuse eelarveosa jaotatakse vähemalt järgmisteks liikideks:

- laenude võtmine, võlakirjade emiteerimine, kapitalirendi- ja faktooringukohustuste võtmine ning kohustuste võtmine teenuste kontsessioonikokkulepete alusel;
- võetud laenude tagasimaksmine, kapitalirendi- ja faktooringukohustuste täitmine, emiteeritud võlakirjade lunastamine ning tagasimaksed teenuste kontsessioonikokkulepete alusel.

Märjamaa valla finantseerimistegevusest eelarvestrateegia perioodil annab ülevaate järgmine tabel.

Tabel 7 Finantseerimistegevus (eurodes)

Märjamaa Vallavalitsus	2019 täitmine	2020 eeldatav täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve
Finantseerimistegevus	2 535 228	1 691 499	991 716	132 893	116 964	56 152
Kohustuste võtmine (+)	3 056 600	2 200 000	1 569 550	790 500	696 000	694 000
Kohustuste tasumine (-)	-521 372	-508 501	-577 834	-657 607	-579 036	-637 848
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	577 573	-1 467 797	2 189	69 108	27 288	-78 025
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+ suurenemine /- vähenemine)	416 033	0	0	0	0	0
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	1 545 269	77 472	79 661	148 769	176 057	98 032
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	4 508 180	6 163 991	7 126 162	7 251 163	7 365 912	7 422 064
sh üle 1 a perioodiga mittekatkestatav kasutusrent (konto 913100), sihtfinantseerimise kohustised (konto 253550)	75 340	39 652	10 107	2 215	0	0

Valla arengukava lisas investeeringute kava aastateks 2020-2024 planeeritud investeeringud taristutesse (vt tabel 6) eeldavad lähiaastatel laenuvahendite kaasamist, sest põhitegevuse tulem ei ole piisav.

2020. aasta alguse seisuga oli Märjamaa valla pikaajaliste võlakohustuste maht 4 508 180 eurot. Sellest moodustasid pangalaenu (8 pikaajalist laenulepingut) ja kapitalirendid 4 432 840 eurot ning muud võlakohustused (sh üle 1. aastase perioodiga kasutusrendilepingud ja pikaajalised võlad) 75 340 eurot. Strateegia perioodil on kavas võtta uusi kohustusi 3,75 miljonit eurot ja tasuda kohustusi 2,45 miljoni euro ulatuses. Uute laenude puhul on oluline, et laenu tagasimakse periood ei ületaks investeeringu kasulikku eluiga ja intresside suurenemise risk (mis hetkel on madalad) ei jääks väga pikale perioodile. Seetõttu on strateegias arvestatud keskmiselt 10 aastase laenude tagasimakse tähtaegadega ja intressimääraks on arvestatud 1,5%. Esimestel aastatel põhiosa tagasimakseid ei toimu.

7. PÕHITEGEVUSE TULEM JA NETOVÕLAKOORMUS

Põhitegevuse tulem on põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe, mis peab olema positiivne või võrduma nulliga. Märjamaa valla eelarvestrateegias on põhitegevuse tulem nõuetekohaselt kõigil aastail positiivne. Põhitegevuse tulemit kasutatakse olemasolevate laenude teenindamiseks ja võimalusel ka investeeringute finantseerimiseks.

Tabelist 8 nähtub, et valla netovõlakoormus suureneb strateegiperioodil jätkuvalt. 2022. aastal on netovõlakoormus võrdne netovõlakoormuse ülemmääraga ehk moodustab 60% põhitegevuse tuludest. Ühelgi aastal aga ei ületa netovõlakoormus lubatud ülemmäära ehk 60%. 2020 ja 2021 aasta netovõlakoormuse ülemmäära on suurendatud riigi poolt 80%-ni.

Tabel 8 Põhitegevuse tulem ja netovõlakoormuse näitajad (eurodes ja protsentides)

Märjamaa Vallavalitsus	2019 täitmine	2020 eeldatav täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	11 161 681	11 885 220	11 493 787	11 837 324	12 207 924	12 595 124
Põhitegevuse kulud kokku	10 095 888	10 972 716	10 752 234	10 956 660	11 454 770	11 896 600
<i>sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksed</i>						
	41 792	35 687	29 546	7 892	2 215	0
Põhitegevuse tulem	1 065 793	912 504	741 553	880 664	753 154	698 524
Investeeringustegevus kokku	-3 439 480	-4 071 800	-1 731 080	-944 449	-842 830	-832 701
Eelarve tulem	-2 373 687	-3 159 296	-989 527	-63 785	-89 676	-134 177
Finantseerimistegevus	2 535 228	1 691 499	991 716	132 893	116 964	56 152
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	577 573	-1 467 797	2 189	69 108	27 288	-78 025
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+ suurenemine /- vähenemine)	416 033	0	0	0	0	0
Likviidsete varade suunamata jääk	1 545 269	77 472	79 661	148 769	176 057	98 032

aasta lõpuks						
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	4 508 180	6 163 992	7 126 162	7 251 163	7 365 912	7 422 064
sh üle 1 a perioodiga mittekatkestatav kasutusrent (konto 913100), sihtfinantseerimise kohustised (konto 253550)	75 340	39 652	10 107	2 215	0	0
sh kohustused, mille võrra võib ületada netovõlakoormuse piirmäär	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (eurodes)	2 962 911	6 086 520	7 046 501	7 102 394	7 189 855	7 324 032
Netovõlakoormus (%)	26,5%	51,2%	61,3%	60,0%	58,9%	58,1%
Netovõlakoormuse ülemäär (eurodes)	6 697 008	9 508 176	9 195 030	7 102 394	7 324 754	7 557 074
Netovõlakoormuse individuaalne ülemäär (%)	60,0%	80,0%	80,0%	60,0%	60,0%	60,0%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	3 734 097	3 421 656	2 148 528	0	134 899	233 042

8. SÕLTUVATE ÜKSUSTE FINANTSOLUKORD JA PROGNOOS

Märjamaa valla konsolideerimisgrupp kuulub kaks sõltuvat üksust, Märjamaa Haigla AS ja Sihtasutus Märjamaa Valla Spordikeskus.

Märjamaa Haigla AS-is osutatakse põhiliselt iseseisva statsionaarse õendusabiteenuseid, ööpäevaringset hooldusteenust ja radioloogiateenuseid. Tegeldakse ka äriruumide üürimisega PERH-le, SA Raplamaa Haiglale ning Märjamaa Arstid OÜ-le. Iseseisvat statsionaarset õendusabi ostab Eesti Haigekassa ravi rahastamise lepingu alusel, ööpäevaringse hoolduse teenust müüakse füüsilistele isikutele ja radioloogiateenuseid põhiliselt perearstidele. Iseseisvas statsionaarses õendusabi osakonnas raviti 2019 aastal 259 patsienti, kes viibisid ravil kokku 5643 voodipäeva. Keskmine ravikestus oli 21,80 päeva. Röntgenuuringuid teostati 2248. Õendushaigla osas on 20 voodikohta ja hooldekodu osas 43 tegevusloaga voodikohta. Kokku 63 voodikohta + 3 reserv.

2019. aastal investeeriti kokku 7501 eurot, millele lisandus käibemaks. Asendati neli välisust ja paigaldati üks tuletõkkeuks ning asendati üks aken.

Alates 01.01.2020 peavad väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse pakkujad omama tegevusluba, mille taotlemiseks tuli eelnevalt saada Terviseameti hinnang. Hinnangu saamiseks viidi normidele vastavaks valgustus, täiendati ventilatsioonisüsteemi täiendavate mürasummutajatega ning paigaldati täiendavad filtrid tarbeveele. Samuti oli tegevusloa saamiseks oluliseks nõudeks hooldajate kvalifikatsioon. Koostöös Tallinna Tervishoiu Kõrgkooliga omandasid 11 Märjamaa Haigla hooldajat hooldustöötaja kutse taseme 4.

Sotsiaalkindlustusamet väljastas tähtajatu tegevusloa väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse osutamiseks 43-l voodil. Ravi rahastamise leping Eesti Haigekassaga lõpeb 30.09.2021. aastal.

Seoses tervisekeskuse ehituse ära jäämisega tekkis uus olukord, millest tulenevalt haigla juhatus tegi Märjamaa vallavolikogu sotsiaalkomisjonile ettepaneku ehitada vallale päevakeskus haigla juurdeehitusena ning ühtse projektina renoveerida ka haigla tehnosüsteemid. Kokku on planeeritud strateegiaperioodil investeerida põhivarasse 645 000 eurot peamiselt laenuvahendite kaasamise abil.

Märjamaa Vallavolikogu 19.06.2018 otsusega nr 65 „Sihtasutuse Märjamaa Valla Spordikeskus asutamine“ asutati Sihtasutus Märjamaa Valla Spordikeskus. Vastavalt kinnitatud põhikirjale on sihtasutuse eesmärgid ja ülesanded järgmised:

- sihtasutuse eesmärgiks on Märjamaa valla spordi elu juhtimine, spordiobjektide ja rajatiste haldamine ja arendamine, uute spordiobjektide rajamine ning muu majandustegevus;
- sihtasutuse põhiülesanded eesmärgi saavutamiseks:
 - 1) noortespordi, koolispordi, tervisespordi ja tippspordi arendamiseks vajalike tingimuste loomine;
 - 2) aastaringset mitmekülgset sportimisvõimaluste loomine;
 - 3) Märjamaa valla territooriumil staadionite ja terviseradade arendamine, rajamine ja haldamine;
 - 4) sihtasutuse omandisse antud hoonete, rajatiste, inventari ning territooriumide efektiivne majandamine ning selleks eraldatud sihtotstarbeliste vahendite sihipärane kasutamine;
 - 5) sihtasutuse omandis oleva vara kasutamise võimaldamine lasteaedadele, koolidele ja vabaühendustele spordi-, kultuuri- ja vaba aja tegevuse läbiviimiseks;
 - 6) sporditeenuste osutamine, spordi- ja tulundusürituste korraldamine;
 - 7) kehakultuuri ja tervislike eluviiside propageerimine;
 - 8) spordirajatiste materiaalse baasi parendamine;
 - 9) majandustegevuseks rahaliste vahendite hankimine (sh projektide kirjutamine ja elluviimine, vara väljarentimine);
 - 10) sihtasutuse tegevusega seotud projektidele sihtotstarbeliste toetuste ja eraldiste hankimine;
 - 11) oma eesmärkide saavutamiseks sihtasutuse ja äriettevõtete, kohalike omavalitsuste, erinevate organisatsioonide ning eraisikute kaasamine.

Käesoleval aastal oli SA Märjamaa Valla Spordikeskuse peamiseks ülesandeks Märjamaa spordihoone ehitamise lõpetamine ning eksploatatsiooni andmise ettevalmistamine. Spordihoone on saanud Märjamaa vallavalitsuselt kasutusloa ning alustas tööd esimesel augustil.

Tabelis 9 on toodud valla kahe sõltuva üksuse (Märjamaa Haigla ASi ja Sihtasutuse Märjamaa Valla Spordikeskus) eelarvestrateegia prognoos kuni aastani 2024.

Tabel 9 Märjamaa valla sõltuvate üksuste eelarvestrateegia prognoos kokku (eurodes)

Märjamaa valla sõltuvad üksused KOKKU (konsolideeritud)	2019 täitmine	2020 eeldatav täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku (+)	946 510	1 090 035	1 268 159	1 312 000	1 366 000	1 427 000
sh saadud tulud kohalikult omavalitsuselt	61 832	102 862	173 519	180 000	185 000	190 000

sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksed	0	0	0	0	0	0
Põhitegevuse kulud kokku (+)	924 345	1 075 879	1 248 159	1 302 000	1 356 000	1 407 000
sh tehingud kohaliku omavalitsuse üksusega	9	50	100	100	100	100
sh alates 2012 katkestamatud kasutusrendimaksed (arvestusüksusesse mitte kuuluvatele üksustele)	0	0	0	0	0	0
Põhitegevustulem	22 165	14 156	20 000	10 000	10 000	20 000
Investeermistegevus kokku (+/-)	28 600	-57 601	-45 000	-490 000	-90 000	-20 000
Eelarve tulem	50 765	-43 445	-25 000	-480 000	-80 000	0
Finantseerimistegevus (-/+)	0	0	25 000	480 000	80 000	0
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	47 292	-43 445	0	0	0	0
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+/-)	-3 473	0	0	0	0	0
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	151 089	107 644	107 644	107 644	107 644	107 644
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	0	0	25 000	505 000	585 000	585 000
sh kohustused, mille võrra võib ületada netovõlakoormuse piirmäära (arvestusüksuse väline)	0	0	0	0	0	0
sh võlakohustused (arvestusüksuse sisene)	0	0	0	480 000	80 000	0
sh muud võlakohustused, mis kajastuvad ka KOV bilansis	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (eurodes)	0	0	0	397 356	477 356	477 356
Netovõlakoormus (%)	0,0%	0,0%	0,0%	30,3%	34,9%	33,5%

9. ARVESTUSÜKSUS JA FINANTSDISTIPLIIN

Märjamaa vald on jätkusuutlikkuse tagamiseks investeerinud elukeskkonna arendamisse. Märjamaa vald jääb terve prognoosiperioodi vältel Rahandusministeeriumi poolt kehtestatud netovõlakoormuse osas lubatud piiridesse. Valla maksevõime on piisav, et tagada prognoosiperioodiks võetud kohustuste katmine ja kasutada uute investeeringute tegemisel omaosaluse katmiseks laenuvahendeid. Ülevaate Märjamaa valla, kui arvestusüksuse finantsvõimekusest annab ülevaate Tabel 10.

Tabel 10 Märjamaa valla arvestusüksuse finantsvõimekus 2019-2023

Märjamaa vald, arvestusüksus KOKKU	2019 täitmine	2020 eeldatav täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	12 046 350	12 872 343	12 588 327	12 969 224	13 388 824	13 832 024
Põhitegevuse kulud kokku	10 958 392	11 945 683	11 826 774	12 078 560	12 625 670	13 113 500

<i>sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksed</i>	41 792	35 687	29 546	7 892	2 215	0
Põhitegevustulem	1 087					
	958	926 660	761 553	890 664	763 154	718 524
Investeeringustegevus kokku	-3 410	-4 129	-1 776	-1 434	-932	-852
	880	401	080	449	830	701
Eelarve tulem	-2 322	-3 202	-1 014	-543	-169	-134
	922	741	527	785	676	177
Finantseerimistegevus	2 535	1 691	1 016			
	228	499	716	612 893	196 964	56 152
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	624 865	-1 511	2 189	69 108	27 288	-78 025
		242				
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+/-)	412 560	0	0	0	0	0
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	1 696					
	358	185 116	187 305	256 413	283 701	205 676
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	4 508	6 163	7 151	7 276	7 870	8 007
	180	991	162	163	912	064
sh kohustused, mille võrra võib ületada netovõlakoormuse piirmäära (arvestusüksuse väline)	0	0	0	0	0	0
	2 811		6 963	7 019	7 587	7 801
Netovõlakoormus (eurodes)	822	5 978 875	857	750	211	388
Netovõlakoormus (%)	23,3%	46,4%	55,3%	54,1%	56,7%	56,4%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	7 227	10 297	10 070	7 781	8 033	8 299
	810	874	662	534	294	214
Netovõlakoormuse ülemmäär (%)	60,0%	80,0%	80,0%	60,0%	60,0%	60,0%
	4 415		3 106			
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	988	4 318 999	805	761 784	446 083	497 826